

[Udenrigsministeren]

lombo-planen, er der unægtelig sket en udvikling, der er gået i retning af de danske synspunkter, og det gælder endnu mere, når man erindrer sig de ganske vidtgående forslag, der bl.a. var indeholdt i Doogerapporten, og som Danmark tog klart afstand fra.

Traktaten har fået betegnelsen »Traktat om det europæiske udenrigspolitiske samarbejde«, og det er hermed gjort klart, at EPS-samarbejdet omfatter udenrigspolitik, hvor det måske tidligere har været lidt uklart, om begrebet politisk samarbejde havde en videre betydning.

Den forpligtelse til forhåndskonsultationer i udenrigspolitiske spørgsmål, som har kendetegnet EPS-samarbejdet gennem de sidste 15 år, er medtaget i udkastets artikel 2. For Danmark har spørgsmålet om vores deltagelse i det nordiske udenrigspolitiske samarbejde været vigtigt i denne forbindelse, og vi fik på Det europæiske Råds møde godkendt, at den danske regering ved en undertegnelse af traktaten vil kunne få optaget en erklæring til regeringskonferencens mødeprotokol. Jeg vil gerne læse denne erklæring op:

»Den danske regering konstaterer, at indgåelsen af traktaten om det europæiske udenrigspolitiske samarbejde ikke påvirker Danmarks deltagelse i det nordiske udenrigspolitiske samarbejde.«

Værdien af denne erklæring, som er accepteret af de øvrige EF-lande, er, at det her gøres helt klart, at Danmark fortsat vil kunne deltage i enhver form for udenrigspolitisk samarbejde med de øvrige nordiske lande, også på det sikkerhedspolitiske område.

Så har det videre været væsentligt for Danmark, at EPS-samarbejdets mellemstatslige karakter bliver bevaret. Udarbejdelsen af en særskilt traktat om EPS vil jo stadfæste den formelle adskillelse mellem det mellemstatslige EPS-samarbejde og det overstatslige EF-samarbejde, og derfor indebærer traktaten altså ikke nogen som helst form for suverænitetsafgivelse.

Samtidig med at EPS-traktaten herved formelt holdes adskilt fra EF-traktaterne, har det jo siden EPS-samarbejdets begyndelse i 1970 været en klar forudsætning, at deltagelse i EPS forudsætter medlemskab af EF. Denne parallelitet er fremhævet i traktaten, idet kun lande, der er medlem af EF, kan tiltræde traktaten, og endvidere træder trak-

taten først i kraft, når den er blevet ratificeret af samtlige medlemslande.

Spørgsmålet om EPS-samarbejdets åbenhed over for andre vesteuropæiske lande er jo blevet rejst i den hjemlige debat. Især fra oppositionens side er der blevet lagt vægt på, at en traktatfæstelse af EPS-samarbejdet ikke må være til hinder for, at andre europæiske lande, f.eks. Norge, på et senere tidspunkt måtte kunne tilslutte sig EPS-samarbejdet, og det må her konstateres, at samtlige øvrige EF-medlemslande i overensstemmelse med hidtidig praksis, som den er beskrevet i EPS-rapporterne, ønsker fuld parallelitet mellem EF-medlemskabet og EPS-medlemskabet, men samtidig er det også klart, som det fremgår af artikel 6 i traktatudkastet, at de tolv vil kunne føre en politisk dialog med andre lande eller med grupperinger af lande med henblik på at give de øvrige vesteuropæiske lande en særlig stilling i denne forbindelse, og det er jo noget, der sker, jfr. folketingets dagsorden af 23. maj 1985, hvorefter, som der står:

»...regeringen skal arbejde for en udvikelse af samarbejdet mellem EF-landene og de øvrige vesteuropæiske lande.«

I henhold hertil fik vi fra dansk side på Det europæiske Råds møde de øvrige landes tilslutning til, at de tolv kontraherende parter til EPS-traktaten kan indsætte følgende erklæring i regeringskonferencens mødeprotokol:

»De høje kontraherende parter til traktaten om det europæiske udenrigspolitiske samarbejde bekræfter deres åbenhed over for andre europæiske lande, som deler de samme idealer og målsætninger. De er især enige om at styrke deres forbindelser med Europarådets medlemslande og med andre demokratiske europæiske lande, med hvilke de har venskabelige forbindelser og et nært samarbejde.«

Regeringen finder, at vi med de to omtalte erklæringer til regeringskonferencens mødeprotokol har medvirket til at vinde forståelse for Danmarks særlige dobbelte tilhørsforhold, for vi er jo det eneste nordiske land, der er medlem af EF, og vi er det eneste EF-land, der deltager i det nordiske samarbejde.

Formuleringerne i traktatudkastets artikel 8 vedrørende inddragelse af sikkerhedspolitiske spørgsmål i EPS-samarbejdet er nye i